

آشنایی با کانون های فرهنگی تربیتی

کارشناسی فوق برنامه
معاونت پرورشی و تربیت بدنی
سازمان آموزش و پرورش شهر تهران

مهمترین دلایل ضرورت و اهمیت فعالیت های کانون های فرهنگی و تربیتی

الف- کانون های فرهنگی و تربیتی به عنوان مکمل فعالیت های درسی (آموزش و پرورش رسمی) مدارس نظام آموزش و پرورش کشور تلاش می نماید تا براساس مصوبه ششصد و چهل و هفتمین جلسه شورای عالی آموزش اهداف ذیل در دوره های مختلف تحصیلی (ابتدایی ، راهنمایی و متوسطه) محقق گردد .

۱- اهداف اعتقادی

۲- اهداف اخلاقی

۳- اهداف علمی و آموزشی

۴- اهداف فرهنگی ، هنری

۵- اهداف اجتماعی

۶- اهداف زیستی

۷- اهداف سیاسی

۸- اهداف اقتصادی

بدیهی است برای دستیابی به اهداف فوق می بایستی اقداماتی به شرح ذیل انجام پذیرد :

فعالیت های درسی (رسمی) که عبارت است از :

۱- تهیه محتوای آموزشی و کتب درسی

۲- تأمین و تربیت نیروی انسانی

۳- آماده سازی فضا (کلاس ، مدرسه)

۴- ارزشیابی تحصیلی

فعالیت های آموزشی و پرورشی (غیررسمی)

یادآوری می شود که تمامی فعالیت های بند الف صرفاً جنبه آموزشی داشته و اگرچه در راه رسیدن به اهداف عالی آموزش و پرورش مؤثر می باشد لیکن با انجام اقدامات عملی و به شیوه آموزش غیررسمی به شرح ذیل که منجر به یادگیری و تربیت دانش آموزان می شود تکمیل می گردد .

۱- تبیین اهم مصادیق اعتقادی ، اخلاقی ، فرهنگی و هنری ، اجتماعی ، زیستی ، سیاسی ، اقتصادی به روش های آموزش غیررسمی

۲- اختصاص زمان معین برای فعالیت های مذکور در چارچوب ساعات رسمی آموزشی (اختصاص بخشی از ساعات رسمی آموزشی دروس فارسی ، ادبیات ، تعلیمات دینی و قرآن ، تعلیمات اجتماعی ، هنر ، تاریخ ، حرفه و فن و ... به فعالیت های فوق) لازم به یادآوری است که ساعات آموزشی برخی از

دروس مذکور در هر سال تحصیلی حداقل ۶۰ ساعت می باشد لیکن برای ساعات عملی و بطور رسمی هیچ ساعاتی در نظر گرفته نشده است .

۳- تهیه منابع و محتوای مناسب

۴- تأمین و تربیت نیروی انسانی (آموزش نیروهای آموزشی)

۵- تهیه و آماده سازی فضاهای مناسب برای فعالیت های فوق از جمله فضاهای کانون ها

۶- ارزشیابی محتوایی

کانون های فرهنگی و تربیتی به عنوان مکمل فعالیت های درسی (آموزش و پرورش رسمی مدارس) با ارائه برنامه های مختلف و متنوع و بصورت غیررسمی می تواند گام های مؤثری در جهت تحقق اهداف عالی آموزش و پرورش در دوره های تحصیلی مختلف بردارد .
(فعالیت مکمل ، فعالیتی است که بر مبنای محتوای دروس موضوعات درسی نظیر تعلیمات دینی و قرآن ، اجتماعی ، فارسی ، ادبیات ، تاریخ ، علوم تجربی ، هنر ، پرورشی و غیره و متفاوت از آموزش کلاس رسمی در خارج از ساعات رسمی و به صورت آموزش غیر مستقیم طراحی می شود . هدف فعالیت مکمل یادگیری دانش آموز و ایجاد فرصت برای اندیشیدن درباره مفاهیم و تمرین مهارتهاست)
یکی از اهداف مهم کانون ها عبارتست از : پل ارتباطی بین آموزه های نظری و ذهنی دانش آموزان با یادگیری واقعی مفاهیم در بین آنان و تحقق اهداف آموزش و پرورش

ب- غنی سازی اوقات فراغت دانش آموزان

ساعات اوقات فراغت دانش آموزان کشور در یکسال (با احتساب روزانه ۸ ساعت در فصل تابستان و ۲ ساعت در سال تحصیلی) حدود ۲۰ میلیارد ساعت می باشد .

غنی سازی اوقات فراغت یکی از مهمترین مسائل دین مبین اسلام و همچنین دولت ها می باشد . آیات و روایات متعدد تأکید علماء و دانشمندان ، جامعه شناسان ، روانشناسان در ارتباط با مسائل مربوط به اوقات فراغت دلیل بر اهمیت این موضوع است .

در زمان فراغت ، که انسان با میل و رغبت به فعالیت می پردازد ، استعدادها شکوفا می گردد ، توانمندیها حاصل می گردد ، نشاط و شادمانی ، انبساط روح و روان ایجاد می شود . بسیاری از موارد تربیت دینی ، اجتماعی ، اخلاقی و ... در این ایام اتفاق می افتد .

بسیاری از کشورهای دنیا ، هدایت و برنامه ریزی برای غنی سازی اوقات فراغت دانش آموزان خود را یک حق بزرگ و مسلم برای کودکان و نوجوانان خود می دانند و سرمایه گذاری های عظیمی در این ارتباط انجام می شود .

اگر چنانچه توجهی به این مهم نگردد ، ضمن به هدر رفتن میلیاردها ساعت وقت گرانبها و این سرمایه عظیم و ملی کشور ، ناهنجاریهای اجتماعی ، روی آوردن به اعتیاد و ایجاد بیماریهای گوناگون در اقشار نوجوانان و جوانان کشور و نهایتاً افزودن به بحران بیکاری و به تبع آن فسادهای مختلف مالی ، اخلاقی و ... ایجاد می گردد .

با عنایت به اینکه کانون های فرهنگی و تربیتی مراکزی هستند که براساس مصوبه پانصد و سومین جلسه شورایی آموزشی و پرورش مورخ ۶۸/۱۱/۳۰ و برابر مقررات مربوطه به تشکیل شورایی آموزشی و پرورش « که تنها اساسنامه و مؤسسات و واحدهای آموزشی به تصویب این شورا می رسد » در سطح مناطق کشور تأسیس گردیده و مأموریت آنها صرفاً آموزشی و فرهنگی است به عنوان مراکزی برای تقویت بنیان هویت دینی و ملی در دانش آموزان ، مکمل فعالیت های درسی (آموزشی و پرورشی رسمی مدارس) و جهت تحقق اهداف آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران ، رشد و شکوفایی استعداد های دانش آموزان ، غنی سازی اوقات فراغت و کسب مهارت های زندگی و توانمندسازی دانش آموزان در عرصه های مختلف ، پایگاهی برای تشکل های دانش آموزی ، پاسخ به مهمترین سؤالات و ابهامات دانش آموزان و ارائه خدمات به آنان در حوزه های فرهنگی ، ادبی ، هنری ، ورزشی ، اجتماعی ، علمی ، مهارتی ، اردویی و در قالب برنامه های عمومی ، کارگاه های آموزشی (مهارت آموزی) و انجمن ها فعالیت می نمایند (لازم به یادآوری است که تمامی کانون ها دارای ساختمان های مستقل و اکثراً مجهز به بهترین امکانات ، برخوردار از نیروهای توانمند به عنوان رئیس ، کارشناس و بطور متوسط ۸ نفر نیروی موظف می باشند و همچنین مقرر است با اجرای طرح هایی همچون « کانون مدرسه » و استفاده از فضاهای مناسب آموزشی در ساعات غیر از آموزش رسمی به عنوان استفاده برای فعالیت های عملی و غیررسمی دانش آموزان ، اینگونه برنامه ها توسعه کمی و کیفی یابند .

تعریف کانون :

کانون فرهنگی تربیتی مرکزی است که براساس مصوبه پانصد و سومین جلسه شورایی آموزشی و پرورش مورخ ۶۸/۱۱/۳۰ و برابر مقررات مربوط به تشکیل شورایی آموزشی و پرورش « که تنها اساسنامه و مؤسسات و واحدهای آموزشی به تصویب این شورا می رسد » در سطح مناطق کشور تأسیس گردیده و مأموریت آنها صرفاً آموزشی فرهنگی است .

کانون به عنوان تقویت بنیان هویت دینی و ملی در دانش آموزان ، مکمل فعالیت های درسی (آموزش رسمی) و پرورشی مدارس و جهت تحقق اهداف آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران ، رشد و شکوفایی استعداد های دانش آموزان ، غنی سازی اوقات فراغت و کسب مهارت های زندگی و توانمندسازی دانش آموزان در عرصه های مختلف ، پایگاهی برای تشکل های دانش آموزی پاسخ به مهمترین سؤالات و ابهامات دانش آموزان و ارائه خدمات به آنان در حوزه های فرهنگی ، ادبی ، هنری ، ورزشی ، اجتماعی ، علمی ، مهارتی ، اردویی و در قالب برنامه های عمومی ، کارگاه های آموزشی (مهارت آموزی) و انجمن ها فعالیت می نماید .

تبصره ۱- فضاهای موجود آموزشی ، فرهنگی و ورزشی در هر منطقه که حسب ضوابط موجود برای انجام فعالیت های کانونی مناسب تشخیص داده شود و تحت نظارت کانون اداره شود ، به عنوان شعبه کانون نامیده می شود .

اهداف کانون :

الف- بارور کردن اوقات فراغت دانش آموزان به منظور رشد و شکوفایی استعدادهای معنوی ، فکری ، جسمی و عاطفی آنان از طریق اجرای برنامه ها و فعالیت های فرهنگی ، ادبی ، هنری ، ورزشی ، اجتماعی و علمی ، مهارتی

ب- پرورش و تقویت روحیه تعاون و اخوت دینی و ایجاد همبستگی بین دانش آموزان و آموختن روش زندگی اجتماعی به آنان براساس موازین اسلامی

ج- زمینه سازی و انجام فعالیت هایی که تکمیل کننده فعالیت های آموزشی دانش آموزان در سطح مدارس می باشد .

د- زمینه سازی برای هویت یابی نسل نو

ه- ایجاد محیطی سالم ، امن و جذاب برای دانش آموزان جهت رشد و شکوفایی استعدادها و غنی سازی اوقات فراغت آنان

اصول و سیاست های کانون :

- ۱- فرهنگ سازی برای توجه جامعه نسبت به فعالیت های مکمل مدرسه
- ۲- برنامه ریزی برای استفاده مطلوب و بهینه از نیروی انسانی ، فضاها و امکانات جامعه
- ۳- ارتباط مؤثر و مستمر با ادارات ، سازمان ها و نهادها و اجرای طرح های مشارکتی با آنان
- ۴- اهتمام جدی نسبت به جذب دانش آموزان بویژه در دوره متوسطه
- ۵- ایجاد تعادل در برنامه های عمومی ، کارگاه های آموزشی (مهارت آموزی) و انجمن ها در کانون ها
- ۶- فعال نمودن کانون ها در ایام فراغت دانش آموزان بویژه در روزهای تعطیل
- ۷- عدم استفاده از فضاهای کانون ها به عنوان فضاهای اداری
- ۸- اجرای طرح های مشارکتی با سازمان ها و نهادها
- ۹- مشارکت جویی و سازماندهی اعضاء و انجمن ها برای واگذاری مسئولیتهای کانون ها به دانش آموزان
- ۱۰- رعایت استانداردها در فضا ، تجهیزات ، محتوای برنامه ها و نیروی انسانی کانون ها
- ۱۱- ترغیب خیرین جهت کمک به احداث ، تعمیرات و تأمین تجهیزات اساسی و جزئی کانون ها

ویژگیهای کانون :

کانون مرکزی است برای :

- ۱- زمینه سازی ترویج فرهنگ اسلامی ، تقویت بنیان هویت دینی و ملی و شناخت و دوستی ایران
- ۲- تلفیق عینی و مکمل فعالیت های درسی (آموزشی) و پرورشی مدارس
- ۳- غنی سازی اوقات فراغت دانش آموزان
- ۴- شکوفایی استعدادهای دانش آموزان و پرورش روحیه خلاقیت در آنان و توانمندسازی آنها در عرصه های مختلف
- ۵- کسب مهارت های زندگی و روش های « با هم زیستن »

- ۶- فعالیت تشکل های دانش آموزی
- ۷- ایجاد نشاط و شادمانی در دانش آموزان از طریق فعالیت های گروهی
- ۸- کسب تجربه و تولید فکر و اندیشه
- ۹- فعالیت های دانش آموزی (اعم از فرهنگی ، هنری ، ادبی ، اجتماعی ، ورزشی ، علمی و مهارتی) در بستری جذاب و زیبا و متمایز از فضای مدارس
- ۱۰- پاسخ به مهمترین سؤالات و ابهامات دانش آموزان و راهنمایی و مشاوره آنان در ارتباط با مسائل دینی و سیاسی و اجتماعی و علمی ، مقابله با رفتارهای پرخطر و همچنین بیماریهای خاص و نیز مبارزه با دخانیات و مواد مخدر
- ۱۱- پیوند دانش آموزان با طبیعت و ترویج فرهنگ زیست محیطی در بین دانش آموزان
- ۱۲- دوست یابی دانش آموزان از طریق فعالیت های غیر رسمی
- ۱۳- حمایت از حقوق دانش آموزان
- ۱۴- اشتغال زایی جوانان
- ۱۵- فعالیت های نیروهایی که علاقمند به تعلیم و تربیت غیررسمی دانش آموزان هستند .

عضو :

عضو در کانون های فرهنگی تربیتی ، به دانش آموز داوطلبی قلمداد می شود که از روی میل و رغبت در یک یا چند مورد از برنامه های عمومی ، کارگاه های آموزشی (مهارت آموزی) و انجمن های کانون ها مشارکت مستمر و فعال داشته باشد و در کسب مهارت های زندگی و اجتماعی ، خصوصاً تعلیم قرآن و عترت ، زبان انگلیسی و کاربری کامپیوتر به توانمندیهای خاصی دست خواهد یافت .

کلیه موارد مربوط به اعضاء براساس دستورالعمل های صادره ابلاغ می گردد .

عضو ثابت : به دانش آموزانی اطلاق می شود که بطور مستمر در یکی از برنامه های کارگاه های آموزشی (مهارت آموزی) و یا انجمن ها فعالیت نموده و در برنامه های عمومی حضوری مؤثر دارند .

عضو غیرثابت : به دانش آموزانی اطلاق می شود که بطور غیرمستمر در یکی از برنامه های عمومی ، کارگاه های آموزشی (مهارت آموزی) و انجمن ها حضور یافته و فعالیت می نمایند .

برنامه های کانون :

برنامه های کانون مشتمل بر سه بخش عمومی ، کارگاه های آموزشی (مهارت آموزی) و انجمن هاست . این برنامه ها در چارچوب بخش هایی با توجه به ساختار اجرایی کانون ها و درجه و امکانات و ظرفیت موجود آنها به اجرا در می آید .

تبصره : با توجه به اینکه کانون مکمل فعالیت های درسی (آموزشی و پرورشی رسمی) مدارس می باشد لذا برنامه ریزی در کانون ها بگونه ای باید انجام پذیرد که اهداف آموزش و پرورش در مقاطع مختلف تحصیلی بویژه از طریق برنامه های غیررسمی آموزشی - پرورشی محقق گردد .

الف- برنامه عمومی

این برنامه ها به صورت مقطعی و غیرمستمر ، کلیه دانش آموزان دوره های مختلف تحصیلی اعم از (افراد عضو ثابت و عضو غیرثابت) را تحت پوشش قرار می دهند .

اهم برنامه های عمومی عبارتند از :

***مراسم :** برگزاری جشنها بویژه ولادت با سعادت پیامبر گرامی اسلام (ص) و ایام ولادت ائمه اطهار (ع) برگزاری جشن های پیروزی به مناسبت روز جمهوری اسلامی ایران ، روز مقاومت و پیروزی ، روز آغاز ورود آزادگان به میهن اسلامی ، تسخیر لانه جاسوسی و روز دانش آموز ، هفته دفاع مقدس ، دهه مبارک فجر انقلاب اسلامی ، برگزاری جشن اعیاد مبعث ، قربان ، فطر ، غدیر ، برگزاری جشن های دانش آموزی از قبیل : جشن تکلیف ، جشن تولد دانش آموزان ، یک روز در کانون با حضور اولیاء دانش آموزان ، برگزاری سوگواری ها بویژه رحلت پیامبر گرامی اسلام (ص) و ایام شهادت ائمه اطهار (ع) و اربعین حسینی (ع)

تبصره : مسئولیت برگزاری برخی از سوگواری ها و جشن ها در کانون با هیئت محبان اهل بیت (ع) خواهد بود .

*** تشکیل جلسات هیئت محبان اهل بیت علیهم السلام**

*** فعالیت های نمایشی و هنری :** اجرای نمایش (عروسکی ، موزیکال ، صحنه ای و خیابانی) ، سینما کانون ، ویدئو کانون ، نمایش فیلم ، اجرای موسیقی سنتی ایرانی و محلی

*** برنامه جوانه ها :** برنامه های جوانه ها ویژه دانش آموزان مقطع ابتدایی شامل : جنگ شادی ، اتاق قصه ، کارگاه هنر ، بازی و سرگرمی علمی

*** برنامه نوجوانان :** (ویژه دانش آموزان مقطع راهنمایی) ، برگزاری مسابقات هنری شامل عکاسی با دوربین خانگی ، ساخت ماکت ، طراحی و نقاشی

*** فعالیت های علمی :** جلسات مشاوره علمی و تربیتی ، کارگاه نجوم ، خانه های علمی ، مسابقات علمی کلاس های تقویتی دروس مختلف ، کلاس های ویژه برای یادگیری های خلاق

*** کتاب و انتشارات :** عضویت کتابخانه ، انتشار نشریه کانون ، مسابقات مقاله نویسی ، روزنامه دیواری ، پژوهشی و کتاب و کتابخوانی

*** نمایشگاه ها :** حضور در نمایشگاه های منطقه ای بویژه نمایشگاه کتاب ، عکس و پوستر ، گل و گیاه
*** ایجاد بازارچه محصولات دانش آموزان و انجام تولیدات و ارائه خدمات فرهنگی ، هنری و علمی توسط کانون ها**

*** فعالیت های ورزشی :** استخر ، مسابقات ورزشی شامل (مسابقات فوتبال ، والیبال ، بسکتبال ، تنیس دوهمگانی و ...) مسابقات تفریحی شامل پرواز بادبادک ها ، طناب کشی ، دوچرخه سواری ، تیراندازی با تفنگ بادی (کوهنوردی ، ورزش های گروهی و همگانی و اسکواش
تبصره : بخشی از برنامه های فوق در قالب موافقت نامه هایی انجام می پذیرد .

فعالیت های زیست محیطی

***تورهای گردشگری داخلی و خارجی :** گردش های علمی و زیارتی و سیاحتی ، طبیعت گردی (یکروزه و چند روزه)

***برگزاری مانورهای ایمنی جهت آشنایی دانش آموزان با مهارت های لازم برای مقابله با زلزله ، آتش سوزی و ...**

تبصره ۱- اجرای بخشی از این برنامه ها می تواند توسط انجمن های کانون صورت پذیرد .

تبصره ۲- هر کانون براساس نیازسنجی از دانش آموزان ، متناسب با موقعیت فرهنگی ، اجتماعی و نیز ظرفیت و امکانات موجود ، تعدادی از برنامه های عمومی را انجام می دهد .

تبصره ۳- با توجه به فعالیت های متنوع و گوناگونی که به عنوان برنامه های عمومی شناخته می شوند دستورالعمل هر یک از آنها جداگانه به کانون ها ابلاغ گردیده و یا خواهد شد .

ب- کارگاه های آموزشی (مهارت آموزی)

با توجه به اینکه دانش آموزان سال های مفیدی از عمر خود را که زمانی تعیین کننده و سرنوشت ساز برای آینده تحصیلی و شغلی و اجتماعی شان است در کانون ها صرف می کنند ، انتظار یافتن مسیری روشن و تدوین برنامه ای دقیق برای انجام فعالیت ها را دارند که بتوانند برای آنان فرصتی را فراهم نماید تا ضمن لذت بردن از گذراندن اوقات فراغتشان در کانون ، به توانمندیهای دست یافته و دستاوردهای قابل عرضه ای به جامعه و خانواده ارائه نمایند .

این کارگاه ها به منظور ارتقاء سطح دانش ، نگرش و مهارت های دانش آموزان و نیز تقویت زمینه های کیفی رشته های مورد نیاز و علاقه آنان در قالب کار گروهی و براساس دستورالعمل های مربوطه و در چارچوب استانداردهای فضا ، تجهیزات ، محتوای آموزشی و نیروی انسانی دستگاه های متولی و با هدایت و نظارت مربیان متعهد و متخصص تشکیل می شود و عملاً زمینه مناسبی را برای تلاش و فراگیری مهارت های تخصصی در عرصه های مختلف به وجود می آورد .

در پایان فعالیت هریک از کارگاه ها ، گواهینامه معتبر پایان دوره از سوی دستگاه متولی به دانش آموزان اعطاء می گردد .

تبصره : از آنجا که سطح فعالیت هریک از کارگاه ها متفاوت است ، لذا تشکیل هریک از کارگاه ها به موجب موافقت نامه های مربوطه با دستگاه های متولی انجام خواهد شد .

ج- انجمن ها :

یکی از مهمترین برنامه های دوره راهنمایی و متوسطه ، تشکیل انجمن هایی است که متناسب با نیازها و خواسته های دانش آموزان و براساس دستورالعمل شماره ۴۱۸۸/۶۱س مورخ ۸۳/۵/۱۰ تأسیس می گردد .

عناوین این انجمن ها عبارتند از :

- قرآن و عترت (لازم به یادآوری است که هیئت محبان اهل بیت علیهم السلام در ارتباط با این انجمن در کانون ها
- خبرنگاری
- فرهنگی و هنری
- علمی
- صلح و دوستی
- پیشگامان سلامت
- ورزشی
- ادبی و روزنامه نگاری
- میراث فرهنگی و گردشگری
- حقوق دانش آموز
- طبیعت یاران
- فناوری اطلاعات و ارتباطات
- کتاب و پژوهش
- راهیان حج
- مهدویت و انتظار
- نجوم
- نمایش
- سرود و موسیقی
- امور اجتماعی
- کارآفرینان

تبصره ۱- هریک از کانون ها با توجیه کامل دانش آموزان و ایجاد علاقه و انگیزه در بین آنان و متناسب با ظرفیت و امکانات موجود زمینه سازی لازم برای تشکیل انجمن های یاد شده را می نمایند و در صورت استقبال و علاقه مندی دانش آموزان می توانند حداکثر تا ۲ انجمن با عناوین دیگر تأسیس کنند .

تبصره ۲- نظر به اهمیت و گستردگی فعالیت انجمن ها ، هر انجمن براساس شیوه نامه مربوطه به مرحله اجرا در می آید و براساس آئین نامه شماره ۵۲۰/۸۹۳ - ۸۶/۷/۲۳ انجمن های کانون های فرهنگی تربیتی فعالیت می نمایند .

نحوه برنامه ریزی در کانون :

هریک از کانون ها در چارچوب تعریف ، اهداف ، ویژگیها ، اصول و سیاست ها و برنامه های اعلام شده از طریق مراجع ذیصلاح و با استفاده از نظرات دانش آموزان و نیروهای کانون (در جلسات شوراها) اقدام به برنامه ریزی « اعم از برنامه روزانه ، هفتگی ، ماهانه ، فصلی ، سالیانه ، و پنجساله » که از یکسو دارای تقویم اجرایی هر یک از فعالیت ها و از سوی دیگر پیش بینی و برآورد منابع مالی و نیروی انسانی و درآمدها و هزینه ها و ... می باشد خواهند نمود .

زمانبندی اجرای برنامه های کانون :

هریک از کانون ها در طول سال ، در سه مرحله به شرح ذیل فعالیت می نمایند :

۱- مرحله اول	فصل تابستان
۲- مرحله دوم	نیمه اول سال تحصیلی
۳- مرحله سوم	نیمه دوم سال تحصیلی

شیوه های اطلاع رسانی :

هریک از کانون ها پس از تدوین برنامه های خود می بایستی از طریق رسانه ها ، پوستر ، تراکت ، اطلاعیه ها ، هماهنگی با مدیران و مربیان و معلمان مدارس و همچنین رابطین دانش آموز اقدام به اطلاع رسانی به دانش آموزان و اولیاء آنان بنمایند .

ساعات فعالیت کانون :

ساعات فعالیت کانون به گونه ای است که اولاً رعایت سقف ساعات موظف طبق مقررات جاری می بایستی انجام پذیرد و ثانیاً کانون باید بتواند به برنامه ریزی و پیگیری امور اجرایی بپردازد و ثالثاً دانش آموزان بتوانند از اوقات فراغت خود حتی روزهای تعطیل به نحو مطلوبی استفاده نمایند . بنابراین کانون هم صبح و هم بعدازظهر مشغول انجام وظیفه خواهد بود .

نیروی انسانی کانون :

الف- کادر اداری کانون های فرهنگی تربیتی : نیروهای اداری کانون ها از طریق پست های سازمانی شماره دار مصوب که حداقل ۲ و حداکثر ۶ پست می باشد تأمین می شود و عناوین پست های مصوب در درجات مختلف کانون (براساس تعداد اعضای ثابت و غیرثابت) به شرح ذیل است :

- **کانون های درجه یک تا چهار :** رئیس کانون - کارشناس

- **کانون درجه پنج :** رئیس کانون - کارشناس - کارشناس - کاردان - کمک کارشناس - نگهبان

تبصره : با توجه به اینکه به هریک از کانون ها پست های سازمانی فوق اختصاص یافته است لذا ماهیت کانون ها اداری تلقی گردیده است که با توجه به مفاد مندرج در اساسنامه کانون ها چون مأموریت آنها صرفاً آموزشی و فرهنگی می باشد لذا از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور درخواست گردیده که برای کانون ها (همانند سایر واحدها) تعریف مشخصی را تصویب و به عنوان واحد آموزشی - فرهنگی تلقی نمایند .

ب- نیروهای موظف

در هر کانون فرهنگی تربیتی با توجه به تعداد اعضای ثابت و غیرثابت (درجات کانونی) نیروهای موظف تربیتی و آموزشی به صورت غیر تمام وقت و حداکثر تا سقف ۲۴۰ ساعت در هفته است که با توجه به اینکه فعالیت های کانون های فرهنگی تربیتی در اولویت برنامه های وزارت آموزش و پرورش قرار دارد و از سویی استانداردسازی فعالیت های کانون از اهمیت ویژه ای برخوردار است لذا هریک از کانون های فرهنگی تربیتی قبل از آغاز هر سال تحصیلی فهرست معلمان متعهد و متخصص واجد شرایط و مورد نیاز خود را در رشته های مختلف فعالیت های عمومی خصوصاً برنامه جوانه ها ، کارگاه های آموزشی (مهارت آموزی) به ویژه رشته های هنری ، کامپیوتر ، زبان انگلیسی و سایر رشته های مهارتی (معلمانی که دارای تخصص های مربوطه بوده و ترجیحاً دارای مدارک معتبر از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان آموزش فنی و حرفه ای ، انجمن خوشنویسان و ... می باشند) و انجمن ها (معلمانی که توانایی و علاقه کار گروهی با دانش آموزان را متناسب با عناوین مختلف انجمن های کانون ها را داشته باشند) به اداره آموزش و پرورش منطقه خود اعلام می نمایند و ادارات آموزش و پرورش مناطق مساعدت لازم را نسبت به اعزام نیروهای مورد نیاز و حرفه ای در کانون ها می نمایند .

ج- استفاده از سایر نیروها

نیروهای کانون ها می بایستی براساس موارد مندرج در بند (ب) توسط آموزش و پرورش تأمین گردد . در غیر اینصورت هر یک از کانون ها می توانند از طریق منابع مالی کانون و در اولویت اول از نیروهای رسمی آموزش و پرورش و در اولویت دوم نیروهای متخصص و واجد شرایط (پس از موافقت و تأیید آموزش و پرورش) به صورت پروژه ای - مشارکتی با رعایت کلیه ضوابط و مقررات و بررسی تمام جوانب موضوع فوق ، قرارداد منعقد نمایند . نیروهای مذکور باید دارای معلومات حرفه ای و ترجیحاً دارای مدارک معتبر از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای و انجمن خوشنویسان و ... باشند .

***آموزش های ضمن خدمت :** جهت سطح آگاهی ها ارتقاء و دانش تخصصی نیروهای کانون ها و همچنین آشنایی و مشارکت مدیران ، مربیان ، مشاوران ، معلمان و کارکنان آموزش و پرورش با کانون های فرهنگی و تربیتی در دوره های آموزش ضمن خدمت برگزار می گردد .

مقررات مالی کانون :

هریک از کانون ها براساس دستورالعمل مالی و معاملاتی کانون ها ملزم به رعایت مسائل و مقررات مالی در کانون ها هستند .

ارزیابی از فعالیت های کانون :

به منظور تعیین میزان پیشرفت امور و فاصله برنامه ها از شرایط مطلوب و اهداف پیش بینی شده و بررسی نقاط ضعف و قوت برنامه ها ، ارزیابی از فعالیت های کانون ها در سطوح مختلف انجام می پذیرد .

کارشناس فوق برنامه

معاونت پرورشی و تربیت بدنی

سازمان آموزش و پرورش شهر تهران